

MONITORUL OFICIAL

AL

ROMÂNIEI

Anul 178 (XXII) — Nr. 325

PARTEA I
LEGI, DECRETE, HOTĂRĂRI ȘI ALTE ACTE

Marti, 18 mai 2010

SUMAR

<u>Nr.</u>	<u>Pagina</u>	<u>Nr.</u>	<u>Pagina</u>
DECIZII ALE CURȚII CONSTITUȚIONALE			
Decizia nr. 519 din 27 aprilie 2010 referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 404 ¹ din Codul de procedură civilă	2-3	și Energiei din Republica Azerbaidjan privind cooperarea în domeniul energetic, semnat la Baku la 2 februarie 2010	10
Decizia nr. 521 din 27 aprilie 2010 referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 278 ¹ din Codul de procedură penală	3-5	Memorandum de înțelegere între Ministerul Economiei, Comerțului și Mediului de Afaceri din România și Ministerul Industriei și Energiei din Republica Azerbaidjan privind cooperarea în domeniul energetic	10-11
Decizia nr. 522 din 27 aprilie 2010 referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 278 ¹ alin. 8 lit. c) din Codul de procedură penală	5-7	ACTE ALE CURȚII EUROPENE A DREPTURILOR OMULUI	
Decizia nr. 546 din 29 aprilie 2010 referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 52 din Codul de procedură penală	7-8	Hotărârea din 7 februarie 2008, definitivă la 7 mai 2008, în Cauza Arsenovici împotriva României	11-15
Decizia nr. 547 din 29 aprilie 2010 referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 215 alin. 5 din Codul penal	9	ACTE ALE COMISIEI DE SUPRAVEGHERE A ASIGURĂRILOR	
HOTĂRĂRI ALE GUVERNULUI ROMÂNIEI			
443. — Hotărâre pentru aprobarea Memorandumului de înțelegere dintre Ministerul Economiei, Comerțului și Mediului de Afaceri din România și Ministerul Industriei		377. — Decizie privind aprobarea menținerii domnului Popa Ștefan în funcția de director executiv și administrator și reluării activității de broker de asigurare de către Societatea Comercială NOVOFINANCE GROUPE — BROKER DE ASIGURARE ȘI REASIGURARE — S.R.L.	16

DECIZII ALE CURȚII CONSTITUȚIONALE**CURTEA CONSTITUȚIONALĂ****DECIZIA Nr. 519**

din 27 aprilie 2010

referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 404¹ din Codul de procedură civilă

Ioan Vida	— președinte
Nicolae Cochinescu	— judecător
Aspazia Cojocaru	— judecător
Acsinte Gaspar	— judecător
Petre Lăzăroiu	— judecător
Ion Predescu	— judecător
Puskás Valentin Zoltán	— judecător
Tudorel Toader	— judecător
Augustin Zegrean	— judecător
Carmen-Cătălina Gliga	— procuror
Afrodita Laura Tutunaru	— magistrat-asistent

Pe rol se află soluționarea excepției de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 404¹ din Codul de procedură civilă, excepție ridicată de Sinica Tiptiș și Neculai Tiptiș în Dosarul nr. 6.634/231/2009 (nr. 10.150/231/2009 dobândit în urma disjungerii) al Judecătoriei Focșani.

La apelul nominal lipsesc părțile, față de care procedura de citare a fost legal îndeplinită.

Cauza fiind în stare de judecată, președintele acordă cuvântul reprezentantului Ministerului Public, care pune concluzii de respingere a excepției de neconstituționalitate ca nefondată.

CURTEA,

având în vedere actele și lucrările dosarului, constată următoarele:

Prin Încheierea din 28 august 2009, pronunțată în Dosarul nr. 6.634/231/2009 (nr. 10.150/231/2009 dobândit în urma disjungerii), **Judecătoria Focșani a sesizat Curtea Constituțională cu excepția de neconstituționalitate a prevederilor art. 404¹ din Codul de procedură civilă**, excepție ridicată de Sinica Tiptiș și Neculai Tiptiș în dosarul de mai sus.

În motivarea excepției de neconstituționalitate autorii acesteia susțin că procedura reglementată de art. 404¹ din Codul de procedură civilă contravine dreptului de proprietate privată, deoarece permite restabilirea situației anterioare chiar și în ipoteza în care cel executat nu poate justifica niciun titlu de proprietate asupra bunului din care a fost evacuat.

Judecătoria Focșani arată că excepția de neconstituționalitate este nefondată, deoarece opțiunea legiuitorului cu privire la edictarea unor norme procedurale este conformă cu dispozițiile art. 44 alin. (1) din Constituție.

Potrivit art. 30 alin. (1) din Legea nr. 47/1992, încheierea de sesizare a fost comunicată președinților celor două Camere ale Parlamentului, Guvernului și Avocatului Poporului, pentru a-și exprima punctele de vedere asupra excepției de neconstituționalitate.

Avocatul Poporului consideră că excepția de neconstituționalitate este nefondată, sens în care face trimitere la jurisprudența Curții Constituționale în materie.

Președinții celor două Camere ale Parlamentului și Guvernul nu au comunicat punctele lor de vedere asupra excepției de neconstituționalitate.

CURTEA,

examinând încheierea de sesizare, punctul de vedere al Avocatului Poporului, raportul întocmit de judecătorul-raportor,

concluziile procurorului, dispozițiile legale criticate, raportate la prevederile Constituției, precum și Legea nr. 47/1992, reține următoarele:

Curtea Constituțională a fost legal sesizată și este competentă, potrivit dispozițiilor art. 146 lit. d) din Constituție, precum și ale art. 1 alin. (2), ale art. 2, 3, 10 și 29 din Legea nr. 47/1992, să soluționeze excepția de neconstituționalitate.

Obiectul excepției de neconstituționalitate îl constituie dispozițiile art. 404¹ din Codul de procedură civilă, care au următorul conținut:

„În toate cazurile în care se desființează titlul executoriu sau însăși executarea silită, cel interesat are dreptul la întoarcerea executării, prin restabilirea situației anterioare acesteia.

Bunurile asupra cărora s-a făcut executarea se vor restitui celui îndreptățit.

În cazul în care executarea silită s-a făcut prin vânzarea unor bunuri mobile, întoarcerea executării se va face prin restituirea de către creditor a sumei rezultate din vânzare, actualizată în funcție de rata inflației, cu excepția situației când își găsește aplicare art. 449.”

Autorii excepției de neconstituționalitate susțin că prin dispozițiile legale criticate sunt încălcate prevederile constituționale ale art. 44 referitoare la *Dreptul de proprietate privată*, precum și a prevederilor art. 1 din primul Protocol adițional la Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale referitoare la *Protecția proprietății*.

Examinând excepția de neconstituționalitate, Curtea constată că dispozițiile legale criticate au mai fost supuse controlului său prin raportare la critici similare. Astfel, cu prilejul pronunțării Deciziei nr. 467 din 28 octombrie 2004, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 1.084 din 22 noiembrie 2004, Curtea a reținut că „dispozițiile art. 404¹ din Codul de procedură civilă se referă exclusiv la cazurile în care a fost desființat titlul executoriu sau însăși executarea silită. Desființarea acestor acte putea fi dispusă numai de instanța judecătorească, în urma examinării temeiniciei și legalității lor. La soluționarea cererii de întoarcere a executării, de asemenea, numai instanțele judecătorești sunt competente să stabilească dacă cel care o solicită este sau nu îndreptățit să obțină restituirea bunului ori a valorii luate prin executarea silită. În această privință, art. 404¹ alin. 2 din Codul de procedură civilă prevede că «Bunurile asupra cărora s-a făcut executarea se vor restitui celui îndreptățit». Creditorul are dreptul neîngrădit de a cere în justiție valorificarea creanțelor sale și, la nevoie, executarea silită a acestora. Debitorul și orice altă persoană interesată au dreptul să conteste, tot în justiție, titlul executoriu și executarea silită însăși”.

Pe de altă parte, în jurisprudența sa, prin Decizia nr. 227 din 18 mai 2004, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 482 din 28 mai 2004, Curtea a reținut că „procedura contestației la executare asigură garanții suficiente atât pentru ocrotirea accesului liber la justiție, cât și pentru protecția dreptului de proprietate al tuturor părților implicate în proces, prin însuși faptul că le oferă posibilitatea de a contesta executarea, de a solicita suspendarea acesteia, iar în cazul admiterii contestației și desființării titlului executoriu sau a înseși

executării silite persoanele interesate au dreptul la întoarcerea executării prin restabilirea situației anterioare acesteia”.

Întrucât nu au apărut împrejurări noi, care să determine schimbarea jurisprudenței Curții Constituționale în această

materie, soluția adoptată în precedent, precum și considerentele pe care aceasta se întemeiază își mențin valabilitatea și în cauza de față.

Pentru motivele expuse, în temeiul art. 146 lit. d) și al art. 147 alin. (4) din Constituție, precum și al art. 1—3, al art. 11 alin. (1) lit. A.d) și al art. 29 din Legea nr. 47/1992,

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

În numele legii

DECIDE:

Respinge excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 404¹ din Codul de procedură civilă, excepție ridicată de Sinica Tiptiș și Neculai Tiptiș în Dosarul nr. 6.634/231/2009 (nr. 10.150/231/2009 dobândit în urma disjungerii) al Judecătoriei Focșani.

Definitivă și general obligatorie.

Pronunțată în ședința publică din data de 27 aprilie 2010.

PREȘEDINTELE CURȚII CONSTITUȚIONALE,
prof. univ. dr. **IOAN VIDA**

Magistrat-asistent,
Afrodita Laura Tutunaru

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

DECIZIA Nr. 521

din 27 aprilie 2010

referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 278¹ din Codul de procedură penală

Ioan Vida	— președinte
Nicolae Cochinescu	— judecător
Aspazia Cojocar	— judecător
Acsinte Gaspar	— judecător
Petre Lăzăroiu	— judecător
Ion Predescu	— judecător
Puskás Valentin Zoltán	— judecător
Tudorel Toader	— judecător
Augustin Zegrean	— judecător
Iuliana Nedelcu	— procuror
Afrodita Laura Tutunaru	— magistrat-asistent

Pe rol se află soluționarea excepției de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 278¹ din Codul de procedură penală, excepție ridicată de Silviu Dănuț Braga în Dosarul nr. 1.711/192/2009 al Tribunalului Giurgiu — Secția penală, de Magdalena Petrescu în Dosarul nr. 2.941/105/2009 al Tribunalului Prahova — Secția penală, de Societatea Comercială „Mar. Co Glass Group” — S.R.L. în Dosarul nr. 8.405/325/2009 al Judecătoriei Timișoara și de Societatea Comercială „Catalina Impex” — SRL în Dosarul nr. 668/244/2009 al Tribunalului Vaslui — Secția penală.

La apelul nominal lipsesc părțile, față de care procedura de citare a fost legal îndeplinită.

În Dosarul nr. 7.469D/2009, autorul excepției a depus concluzii scrise și a solicitat judecarea cauzei în lipsă.

Curtea, având în vedere că excepțiile de neconstituționalitate ridicate în dosarele nr. 7.469D/2009, nr. 8.073D/2009, nr. 8.181D/2009 și nr. 8.461D/2009 au obiect identic, pune în discuție, din oficiu, problema conexării cauzelor.

Reprezentantul Ministerului Public, având în vedere dispozițiile art. 164 din Codul de procedură civilă, nu se opune conexării dosarelor.

Curtea, în temeiul dispozițiilor art. 53 alin. (5) din Legea nr. 47/1992 privind organizarea și funcționarea Curții Constituționale, dispune conexarea dosarelor nr. 8.073D/2009, nr. 8.181D/2009 și nr. 8.461D/2009 la Dosarul nr. 7.469D/2009, care este primul înregistrat.

Cauza se află în stare de judecată. Președintele acordă cuvântul reprezentantului Ministerului Public, care pune concluzii de respingere a excepției de neconstituționalitate ca inadmisibilă, deoarece criticile avansate de autori vizează o omisiune legislativă.

CURTEA,

având în vedere actele și lucrările dosarelor, constată următoarele:

Prin încheierile din 23 iulie 2009, 3 noiembrie 2009, 18 noiembrie 2009 și 10 decembrie 2009, pronunțate în dosarele nr. 1.711/192/2009, nr. 2.941/105/2009, nr. 8.405/325/2009 și nr. 668/244/2009, **Tribunalul Giurgiu — Secția penală, Tribunalul Prahova — Secția penală, Judecătoria Timișoara și Tribunalul Vaslui — Secția penală au sesizat Curtea Constituțională cu excepția de neconstituționalitate a prevederilor art. 278¹ din Codul de procedură penală.**

Excepția a fost ridicată, în dosarele de mai sus, de Silviu Dănuț Braga, Magdalena Petrescu, Societatea Comercială „Mar. Co Glass Group” — S.R.L. și Societatea Comercială „Catalina Impex” — S.R.L.

În motivarea excepției de neconstituționalitate autorul Silviu Dănuț Braga susține că prevederile legale menționate contravin Legii fundamentale, deoarece ar trebui să permită oricărei persoane vătămate în drepturile și interesele sale legitime să se adreseze instanței de judecată împotriva oricărei

act al procurorului și nu numai împotriva soluțiilor de netrimitere în judecată.

Autorul excepției, Magdalena Petrescu, arată că prevederile legale menționate contravin dispozițiilor constituționale ale art. 20, 21, 24 și 52, precum și prevederilor art. 6 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale, deoarece judecătorul nu verifică în cadrul procedurii prevăzute de art. 278¹ din Codul de procedură penală legalitatea proceselor-verbale întocmite de organele de cercetare penală.

Societatea Comercială „Mar. Co Glass Group” — S.R.L. susține că prevederile legale menționate contravin dispozițiilor constituționale ale art. 16, 20, 21, 22, 24, 53, 124 și 129, precum și prevederilor art. 6 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale, deoarece se suprimă un grad de jurisdicție, respectiv apelul, și analizarea plângerii se face doar pe baza înscrisurilor din dosar, neexistând posibilitatea de a se efectua acte în probațiune, audieri de martori sau efectuări de expertize. De asemenea, termenul prevăzut de alin. 2 al art. 278¹ din Codul de procedură penală afectează dreptul la un proces echitabil, întrucât, din cauza lipsei de diligență a prim-procurorului care nu răspunde în termen plângerii formulate, se sancționează partea interesată prin încălcarea dreptului de a se prezenta în fața unei instanțe judecătorești.

În sfârșit, Societatea Comercială „Catalina Impex” — S.R.L. susține că prevederile legale menționate contravin dispozițiilor constituționale ale art. 21 și 136, precum și prevederilor art. 1, 6, 13 și 14 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale, deoarece procurorul, în speța dedusă judecătii, s-a limitat la a dispune neînceperea urmăririi penale, fără a soluționa capătul de cerere privind săvârșirea altor infracțiuni. Pe cale de consecință, deși a invocat excepția de nulitate a rezoluției procurorului și a sentinței penale dispuse în cauză, consideră că se încalcă în formă continuată drepturile și libertățile fundamentale privind accesul liber la justiție și garantarea dreptului la un recurs efectiv.

Tribunalul Giurgiu — Secția penală opinează că excepția de neconstituționalitate este neîntemeiată, sens în care face trimitere la jurisprudența în materie.

Tribunalul Prahova — Secția penală opinează că excepția de neconstituționalitate este neîntemeiată.

Judecătoria Timișoara opinează că excepția de neconstituționalitate este neîntemeiată.

Tribunalul Vaslui — Secția penală opinează că excepția de neconstituționalitate este neîntemeiată, sens în care face trimitere la jurisprudența în materie.

Potrivit art. 30 alin. (1) din Legea nr. 47/1992, încheierile de sesizare au fost comunicate președinților celor două Camere ale Parlamentului, Guvernului și Avocatului Poporului, pentru a-și exprima punctele de vedere asupra excepției de neconstituționalitate.

Guvernul României a comunicat punctul său de vedere în Dosarul nr. 8.073D/2009 și arată că excepția de neconstituționalitate este neîntemeiată, sens în care face trimitere la jurisprudența în materie.

Președinții celor două Camere ale Parlamentului și Avocatul Poporului nu au comunicat punctele lor de vedere asupra excepției de neconstituționalitate. De asemenea, nici **Guvernul** nu a comunicat punctul său de vedere în celelalte trei dosare.

CURTEA,

examinând încheierile de sesizare, punctul de vedere al Guvernului, rapoartele întocmite de judecătorul-raportor, concluziile procurorului, dispozițiile legale criticate, raportate la prevederile Constituției, precum și Legea nr. 47/1992, reține următoarele:

Curtea Constituțională a fost legal sesizată și este competentă, potrivit dispozițiilor art. 146 lit. d) din Constituție, precum și ale art. 1 alin. (2), ale art. 2, 3, 10 și 29 din Legea nr. 47/1992, să soluționeze excepția de neconstituționalitate.

Obiectul excepției de neconstituționalitate îl constituie dispozițiile art. 278¹, cu denumirea marginală *Plângerea în fața judecătorului împotriva rezoluțiilor sau ordonanțelor procurorului de netrimitere în judecată*, din Codul de procedură penală.

Examinând excepția de neconstituționalitate, Curtea constată că dispozițiile legale criticate au mai fost supuse controlului său din perspectiva unor critici similare. Astfel, cu prilejul pronunțării Deciziei nr. 1.199 din 24 septembrie 2009, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 716 din 23 octombrie 2009, Curtea Constituțională a respins excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 278¹ din Codul de procedură penală, statuând că „prin textul legal criticat s-a instituit posibilitatea cenzurării actelor procurorului de către instanțele judecătorești. Așa fiind, accesul la justiție al persoanelor nemulțumite de soluțiile date de procuror în faza de urmărire penală a procesului penal este asigurat, părțile având posibilitatea să își apere drepturile și interesele în cursul judecătii, prin mijloacele prevăzute de lege și cu respectarea tuturor garanțiilor procesuale. Astfel, prevederile art. 278¹ din Codul de procedură penală sunt menite tocmai să asigure accesul la justiție în cauzele în care parchetul a emis acte de netrimitere în judecată, iar pe de altă parte, în plângerea formulată împotriva rezoluțiilor sau ordonanțelor procurorului nu se judecă însăși cauza, ci doar temeinicia și legalitatea soluțiilor pronunțate de procuror, pe baza probelor administrate în cursul urmăririi penale și a eventualelor probe scrise înfățișate instanței de părțile în proces.

În limitele obiectului acestor categorii de cauze, părțile care se plâng împotriva ordonanței sau rezoluției de netrimitere în judecată au posibilitatea să demonstreze atât caracterul incomplet al urmăririi penale, cât și aprecierea eronată a probelor pe care s-a întemeiat soluția emisă de procuror. În prima ipoteză, instanța admite plângerea, prin sentință, desființează rezoluția sau ordonanța atacată și trimite cauza procurorului în vederea începerii sau redeschiderii urmăririi penale, iar în cea de-a doua ipoteză, când probele existente la dosar sunt insuficiente pentru judecarea cauzei, instanța reține cauza spre judecare.

Nicio dispoziție legală nu împiedică partea interesată ca, atunci când apreciază că este posibilă administrarea altor probe pentru stabilirea adevărului, să solicite procurorului care a emis actul de netrimitere în judecată sau procurorului superior ierarhic să dispună, în condițiile prevăzute de lege, începerea sau redeschiderea urmăririi penale”.

Totodată, prin Decizia nr. 1.212 din 24 septembrie 2009, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 692 din 14 octombrie 2009, Curtea Constituțională, analizând constituționalitatea art. 278¹ alin. 2 din Codul de procedură penală, a mai statuat că „prevederile legale criticate se aplică fără privilegii ori discriminări tuturor persoanelor aflate în ipoteza normei legal criticate și nu sunt de natură a afecta în vreun fel exercițiul vreunui drept ori al unei libertăți”.

De asemenea, Curtea mai constată că inexistența în faza urmăririi penale a unui control judecătorec asupra oricărui act al procurorului reprezintă critici referitoare la omisiuni legislative care nu intră sub incidența controlului de constituționalitate exercitat de Curte, ci sunt, după caz, de competența legiuitorului, respectiv a instanțelor de judecată, în cadrul căilor de atac prevăzute de lege.

Referitor la critica potrivit căreia, din lipsa de diligență a prim-procurorului care nu răspunde în termen plângerii formulate, se sancționează partea interesată prin încălcarea dreptului de a se prezenta în fața unei instanțe naționale, Curtea constată că prin

numeroase decizii a răspuns și acesteia. Astfel, prin Decizia nr. 232 din 20 martie 2007, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 266 din 20 aprilie 2007, Curtea a respins ca neîntemeiată excepția de neconstituționalitate, arătând că prevederile legale criticate se aplică fără privilegii ori discriminări tuturor persoanelor aflate în ipoteza normei legal criticate și nu

sunt de natură a afecta în vreun fel exercițiul vreunui drept ori al unei libertăți.

Deoarece până în prezent nu au intervenit elemente noi, de natură să justifice schimbarea acestei jurisprudențe, considerentele deciziilor mai sus menționate își păstrează valabilitatea și în cauza de față.

Pentru considerentele expuse, în temeiul art. 146 lit. d) și al art. 147 alin. (4) din Constituție, precum și al art. 1—3, al art. 11 alin. (1) lit. A.d) și al art. 29 din Legea nr. 47/1992,

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

În numele legii

DECIDE:

Respinge excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 278¹ din Codul de procedură penală, excepție ridicată de Silviu Dănuț Braga în Dosarul nr. 1.711/192/2009 al Tribunalului Giurgiu — Secția penală, de Magdalena Petrescu în Dosarul nr. 2.941/105/2009 al Tribunalului Prahova — Secția penală, de Societatea Comercială „Mar. Co Glass Group” — S.R.L. în Dosarul nr. 8.405/325/2009 al Judecătoria Timișoara și de Societatea Comercială „Catalina Impex” — S.R.L. în Dosarul nr. 668/244/2009 al Tribunalului Vaslui — Secția penală.

Definitivă și general obligatorie.

Pronunțată în ședința publică din data de 27 aprilie 2010.

PREȘEDINTELE CURȚII CONSTITUȚIONALE,
prof. univ. dr. **IOAN VIDA**

Magistrat-asistent,
Afrodita Laura Tutunaru

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

DECIZIA Nr. 522

din 27 aprilie 2010

referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 278¹ alin. 8 lit. c) din Codul de procedură penală

Ioan Vida	— președinte
Nicolae Cochinescu	— judecător
Aspazia Cojocaru	— judecător
Acsinte Gaspar	— judecător
Petre Lăzăroiu	— judecător
Ion Predescu	— judecător
Puskás Valentin Zoltán	— judecător
Tudorel Toader	— judecător
Augustin Zegrean	— judecător
Iuliana Nedelcu	— procuror
Afrodita Laura Tutunaru	— magistrat-asistent

Pe rol se află soluționarea excepției de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 278¹ alin. 8 lit. c) din Codul de procedură penală, excepție ridicată de Ion Buștean și Ioan Buștean în Dosarul nr. 73/221/2009 al Curții de Apel Alba Iulia și de Gheorghe Grameni în Dosarul nr. 767/327/2006 al Judecătoria Arad.

La apelul nominal lipsesc părțile, față de care procedura de citare a fost legal îndeplinită.

Curtea, având în vedere că excepțiile de neconstituționalitate ridicate în dosarele nr. 7.616D/2009 și nr. 7.642D/2009 au obiect identic, pune în discuție, din oficiu, problema conexării cauzelor.

Reprezentantul Ministerului Public, având în vedere dispozițiile art. 164 din Codul de procedură civilă, nu se opune conexării dosarelor.

Curtea, în temeiul dispozițiilor art. 53 alin. (5) din Legea nr. 47/1992 privind organizarea și funcționarea Curții Constituționale, dispune conexarea Dosarului nr. 7.642D/2009 la Dosarul nr. 7.616D/2009, care este primul înregistrat.

Cauza se află în stare de judecată, președintele acordă cuvântul reprezentantului Ministerului Public, care pune concluzii de respingere a excepției de neconstituționalitate ca neîntemeiată, sens în care face trimitere la jurisprudența în materie.

CURTEA,

având în vedere actele și lucrările dosarelor, constată următoarele:

Prin încheierile din 22 septembrie 2009 și 1 octombrie 2009, pronunțate în dosarele nr. 73/221/2009 și nr. 767/327/2006, **Curtea de Apel Alba Iulia — Secția penală și Judecătoria Arad au sesizat Curtea Constituțională cu excepția de neconstituționalitate a prevederilor art. 278¹ alin. 8 lit. c) din Codul de procedură penală.**

Excepția a fost ridicată, în dosarele de mai sus, de Ion Buștean, Ioan Buștean și Gheorghe Grameni.

În motivarea excepției de neconstituționalitate autorii acesteia susțin că prevederile legale menționate contravin dispozițiilor constituționale ale art. 21 referitoare la liberul acces la justiție, deoarece, spre deosebire de hotărârile pronunțate conform art. 278¹ alin. 8 lit. a) și b) din Codul de procedură penală, textele contestate nu prevăd posibilitatea exercitării unei

căi de atac împotriva încheierii pe care judecătorul o pronunță în baza dispozițiilor art. 278¹ alin. 8 lit. c) din Codul de procedură penală.

De asemenea, prevederile legale menționate contravin și dispozițiilor constituționale ale art. 16 alin. (1), art. 21 alin. (3), art. 24, art. 124 alin. (2), art. 126 alin. (2), art. 131, art. 20, precum și art. 6 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale, deoarece persoana față de care s-a dispus netrimiterea în judecată dobândește în urma reanalizării soluției calitatea de inculpat, fără ca acest moment să fie precedat de prezentarea materialului de urmărire penală. Textul încalcă principiul separației și echilibrului puterilor în stat, întrucât atât trimiterea în judecată, cât și judecata propriu-zisă se fac de către puterea judecătorească, deși atributul urmăririi penale și al trimiterii în judecată este rezervat Ministerului Public, care aparține puterii executive.

Întrucât verificarea soluției de netrimitere se face doar pe baza lucrărilor și a materialului din dosar, părțile sunt lipsite de un grad de jurisdicție, calea de atac a apelului este suprimată.

Textul criticat mai îngrădește liberul acces la justiție prin aceea că ignoră principiul cu aplicabilitate generală în dreptul penal *non reformatio in pejus*.

Curtea de Apel Alba Iulia — Secția penală opinează că excepția de neconstituționalitate este neîntemeiată.

Judecătoria Arad opinează că excepția de neconstituționalitate este neîntemeiată.

Potrivit art. 30 alin. (1) din Legea nr. 47/1992, încheierile de sesizare au fost comunicate Președinților celor două Camere ale Parlamentului, Guvernului și Avocatului Poporului, pentru a-și exprima punctele de vedere asupra excepției de neconstituționalitate.

Președinții celor două Camere ale Parlamentului, Guvernul și Avocatul Poporului nu au comunicat punctele lor de vedere asupra excepției de neconstituționalitate.

CURTEA,

examinând încheierile de sesizare, rapoartele întocmite de judecătorul-raportor, concluziile procurorului, dispozițiile legale criticate, raportate la prevederile Constituției, precum și Legea nr. 47/1992, reține următoarele:

Curtea Constituțională a fost legal sesizată și este competentă, potrivit dispozițiilor art. 146 lit. d) din Constituție, precum și ale art. 1 alin. (2), ale art. 2, 3, 10 și 29 din Legea nr. 47/1992, să soluționeze excepția de neconstituționalitate.

Obiectul excepției de neconstituționalitate îl constituie dispozițiile art. 278¹ alin. 8 lit. c) din Codul de procedură penală cu denumirea marginală *Plângerea în fața judecătorului împotriva rezoluțiilor sau ordonanțelor procurorului de netrimitere în judecată*, care au următorul conținut: „Judecătorul pronunță una dintre următoarele soluții: [...]”

c) admite plângerea, prin încheiere, desființează rezoluția sau ordonanța atacată și, când probele existente la dosar sunt suficiente, reține cauza spre judecare, în complet legal constituit, dispozițiile privind judecata în primă instanță și căile de atac aplicându-se în mod corespunzător.”

Examinând excepția de neconstituționalitate, Curtea constată că dispozițiile legale criticate au mai fost supuse controlului său, din perspectiva unor critici similare. Astfel, cu prilejul pronunțării Deciziei nr. 599 din 20 mai 2008, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 523 din 10 iulie 2008, Curtea Constituțională a respins excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 278¹ alin. 8 lit. c) din Codul de procedură penală, statuând că nu este afectat dreptul la apărare, deoarece procedura de judecare a plângerilor împotriva rezoluțiilor sau ordonanțelor procurorului de netrimitere în judecată, prevăzută de art. 278¹ din Codul de procedură penală, este o procedură contradictorie în care toate părțile, inclusiv persoana acuzată de comiterea unei fapte penale, au posibilitatea de a se apăra și de a cere fie menținerea

soluției procurorului, fie investirea instanței cu judecarea infracțiunii reclamate. În această din urmă ipoteză, inculpatul beneficiază, se înțelege, de toate mijloacele de apărare și de toate garanțiile procesuale prevăzute de lege. Totodată, Curtea a mai reținut că nu poate fi primită nici susținerea privind încălcarea dispozițiilor art. 131 din Constituție privind rolul Ministerului Public, întrucât judecarea cauzei de către instanță după desființarea rezoluției sau ordonanței de netrimitere în judecată implică participarea procurorului la judecarea cauzei în calitate de titular al acțiunii publice și exercitarea tuturor atribuțiilor decurgând din această calitate.

De asemenea, prin Decizia nr. 864 din 9 octombrie 2007, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 786 din 20 noiembrie 2007, Curtea a reținut că procedura prezentării materialului de urmărire penală este specifică primei faze a procesului penal, care, spre deosebire de faza a doua, este nepublică. Acest argument are drept urmare instituirea obligației procurorului de a chema învinuitul sau inculpatul în cel mai important moment al urmăririi penale — trimiterea în judecată — și își găsește rațiunea tocmai în asigurarea posibilității învinuitului sau inculpatului de a fi asistat de un apărător și de a dispune de timpul necesar pentru a-și pregăti apărarea. Cu acest prilej Curtea a statuat că prevederile legale criticate nu opresc persoana interesată de a lua cunoștință de întreg materialul probator existent la dosar și de a formula cereri noi în cadrul noii faze procesuale căreia i se aplică dispozițiile privind judecata în primă instanță și căile de atac prevăzute de lege.

Cu aceeași ocazie, Curtea a mai arătat că eventualele probleme practice care s-ar fi putut ivi cu privire la modul de aplicare și interpretare a dispozițiilor contestate de autor au fost dezlegate de Înalta Curte de Casație și Justiție, care, prin Decizia nr. XV din 22 mai 2006, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 509 din 13 iunie 2006, a admis recursul în interesul legii și a stabilit că, „în aplicarea dispozițiilor art. 278¹ alin. 8 lit. c) din Codul de procedură penală, judecătorul care, prin încheiere, admite plângerea, desființează rezoluția sau ordonanța atacată și reține cauza spre judecare, apreciind că probele existente la dosar sunt suficiente pentru judecarea cauzei, devine incompatibil să soluționeze fondul acesteia”. Așa fiind, nu se poate susține că prevederile legale criticate contravin principiului dreptului oricărei persoane la un proces echitabil, instituit prin art. 6 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale, la care România este parte.

Totodată, prin Decizia nr. 574 din 7 iunie 2007, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 534 din 7 august 2007, Curtea a respins excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 278¹ alin. 8 lit. a)—c) din Codul de procedură penală, reținând că plângerea prevăzută de art. 278¹ reprezintă, într-un sens larg, o cale de atac, care se supune principiului de generală aplicabilitate în dreptul penal *non reformatio in pejus*. Într-adevăr, deși legea nu prevede în mod expres aplicarea acestui principiu cu prilejul soluționării plângerii împotriva actelor procurorului, rațiuni identice cu cele care determină extinderea aplicabilității acestui principiu și în alte situații decât cele prevăzute în art. 372, 385^b sau art. 414¹ alin. 1 din Codul de procedură penală justifică luarea sa în considerare și în cazul procedurii reglementate de art. 278¹ din același cod.

Deoarece până în prezent nu au intervenit elemente noi, de natură să determine schimbarea acestei jurisprudențe, considerentele deciziilor mai sus menționate își păstrează valabilitatea și în cauza de față.

Cât privește critica referitoare la inexistența unei căi de atac împotriva încheierii pe care judecătorul o pronunță în baza textului legal criticat, Curtea constată că o asemenea nemulțumire nu poate fi examinată, deoarece, potrivit art. 2 alin. (3) din Legea nr. 47/1992 privind organizarea și funcționarea Curții Constituționale, aceasta se pronunță „fără a putea modifica sau completa prevederile supuse controlului”.

Pentru considerentele expuse, în temeiul art. 146 lit. d) și al art. 147 alin. (4) din Constituție, precum și al art. 1—3, al art. 11 alin. (1) lit. A.d) și al art. 29 din Legea nr. 47/1992,

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

În numele legii

DECIDE:

Respinge excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 278¹ alin. 8 lit. c) din Codul de procedură penală, excepție ridicată de Ion Buștean și Ioan Buștean în Dosarul nr. 73/221/2009 al Curții de Apel Alba Iulia și de Gheorghe Grameni în Dosarul nr. 767/327/2006 al Judecătoria Arad.

Definitivă și general obligatorie.

Pronunțată în ședința publică din data de 27 aprilie 2010.

PREȘEDINTELE CURȚII CONSTITUȚIONALE,
prof. univ. dr. **IOAN VIDA**

Magistrat-asistent,
Afrodita Laura Tutunaru

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

DECIZIA Nr. 546

din 29 aprilie 2010

referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 52 din Codul de procedură penală

Ioan Vida	— președinte
Nicolae Cochinescu	— judecător
Aspazia Cojocaru	— judecător
Acsinte Gaspar	— judecător
Petre Lăzăroiu	— judecător
Ion Predescu	— judecător
Puskás Valentin Zoltán	— judecător
Tudorel Toader	— judecător
Augustin Zegrean	— judecător
Iuliana Nedelcu	— procuror
Oana Cristina Puică	— magistrat-asistent

Pe rol se află soluționarea excepției de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 52 din Codul de procedură penală, excepție ridicată de Sunita-Maria Rostaș în Dosarul nr. 150/190/2009 al Judecătoria Roman.

La apelul nominal lipsesc părțile, față de care procedura de citare este legal îndeplinită.

Cauza este în stare de judecată.

Reprezentantul Ministerului Public pune concluzii de respingere a excepției de neconstituționalitate, invocând în acest sens jurisprudența în materie a Curții Constituționale.

CURTEA,

având în vedere actele și lucrările dosarului, reține următoarele:

Prin Încheierea din 7 octombrie 2009, pronunțată în Dosarul nr. 150/190/2009, **Judecătoria Roman a sesizat Curtea Constituțională cu excepția de neconstituționalitate a**

dispozițiilor art. 52 din Codul de procedură penală. Excepția a fost ridicată de Sunita-Maria Rostaș cu ocazia soluționării unei cereri de recuzare.

În motivarea excepției de neconstituționalitate autorul acesteia susține că prevederile de lege criticate încalcă egalitatea în drepturi, accesul liber la justiție, dreptul la un proces echitabil, dreptul la apărare, unicitatea, imparțialitatea și egalitatea justiției, întrucât, pe de o parte, instanța investită cu judecarea cererii ascultă numai judecătorul recuzat, iar nu și părțile care au formulat cererea de recuzare, astfel încât între justițiabilul care recuză un judecător și acel judecător există un dezechilibru evident în ceea ce privește drepturile procesuale pe care le au în procedura judecării cererii de recuzare, iar pe de altă parte, textul de lege criticat nu prevede posibilitatea atacării cu recurs a încheierii de respingere a cererii de recuzare.

Judecătoria Roman apreciază că excepția de neconstituționalitate este neîntemeiată.

Potrivit art. 30 alin. (1) din Legea nr. 47/1992, încheierea de sesizare a fost comunicată președinților celor două Camere ale Parlamentului, Guvernului și Avocatului Poporului, pentru a-și exprima punctele de vedere asupra excepției de neconstituționalitate.

Guvernul consideră că excepția de neconstituționalitate este neîntemeiată, deoarece dispozițiile art. 52 din Codul de procedură penală nu contravin prevederilor din Constituție și din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților

fundamentale invocate de autorul excepției. Face trimitere, în acest sens, la deciziile Curții Constituționale nr. 302/2005 și nr. 811/2009.

Președinții celor două Camere ale Parlamentului și Avocatul Poporului nu au comunicat punctele lor de vedere asupra excepției de neconstituționalitate.

CURTEA,

examinând încheierea de sesizare, punctul de vedere al Guvernului, raportul întocmit de judecătorul-raportor, concluziile procurorului, dispozițiile de lege criticate, raportate la prevederile Constituției, precum și Legea nr. 47/1992, reține următoarele:

Curtea Constituțională a fost legal sesizată și este competentă, potrivit dispozițiilor art. 146 lit. d) din Constituție, precum și ale art. 1 alin. (2), ale art. 2, 3, 10 și 29 din Legea nr. 47/1992, să soluționeze excepția de neconstituționalitate.

Obiectul excepției de neconstituționalitate îl constituie dispozițiile art. 52 din Codul de procedură penală, care au următorul cuprins:

„Abținerea sau recuzarea judecătorului, procurorului, magistratului-asistent sau greșierului se soluționează de un alt complet, în ședință secretă, fără participarea celui ce declară că se abține sau care este recuzat.

Examinarea declarației de abținere sau a cererii de recuzare se face de îndată, ascultându-se procurorul când este prezent în instanță, iar dacă se găsește necesar, și părțile, precum și persoana care se abține sau a cărei recuzare se cere.

Când abținerea sau recuzarea privește cazul prevăzut în art. 46 și 49 alin. 1, instanța, admitând recuzarea, stabilește care dintre persoanele arătate în menționatele texte nu va lua parte la judecarea cauzei.

În caz de admitere a abținerii sau a recuzării, se va stabili în ce măsură actele îndeplinite ori măsurile dispuse se mențin.

Când pentru soluționarea abținerii sau a recuzării nu se poate alcătui completul potrivit alin. 1, abținerea sau recuzarea se soluționează de instanța ierarhic superioară. În cazul în care găsește întemeiată abținerea sau recuzarea și, din cauza abținerii sau recuzării, nu se poate alcătui completul de judecată la instanța competentă să soluționeze cauza, instanța ierarhic

Pentru considerentele expuse, în temeiul art. 146 lit. d) și al art. 147 alin. (4) din Constituție, precum și al art. 1—3, al art. 11 alin. (1) lit. A.d) și al art. 29 din Legea nr. 47/1992,

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

În numele legii

DECIDE:

Respinge excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 52 din Codul de procedură penală, excepție ridicată de Sunita-Maria Rostaș în Dosarul nr. 150/190/2009 al Judecătorei Roman.

Definitivă și general obligatorie.

Pronunțată în ședința publică din data de 29 aprilie 2010.

PREȘEDINTELE CURȚII CONSTITUȚIONALE,

prof. univ. dr. **IOAN VIDA**

superioară desemnează pentru judecarea cauzei o instanță egală în grad cu instanța în fața căreia s-a formulat abținerea sau recuzarea.

Este inadmisibilă recuzarea judecătorului chemat să decidă asupra recuzării.

Încheierea prin care s-a admis sau s-a respins abținerea, ca și aceea prin care s-a admis recuzarea, nu sunt supuse niciunei căi de atac.”

În susținerea neconstituționalității acestor prevederi de lege, autorul excepției invocă încălcarea dispozițiilor constituționale ale art. 16 referitoare la egalitatea în drepturi, ale art. 21 alin. (1), (2) și (3) privind accesul liber la justiție și dreptul la un proces echitabil, ale art. 24 referitoare la dreptul la apărare și ale art. 124 alin. (2) privind înfăptuirea justiției, precum și a prevederilor art. 6 paragraful 1 referitoare la dreptul la un proces echitabil și ale art. 14 privind interzicerea discriminării din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale.

Examinând excepția de neconstituționalitate, Curtea constată că prevederile art. 52 din Codul de procedură penală au mai fost supuse controlului de constituționalitate prin raportare la dispozițiile art. 21 alin. (3) și ale art. 24 din Legea fundamentală, invocate și în prezenta cauză, și față de critici similare. Astfel, prin Decizia nr. 380 din 25 martie 2008, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 316 din 22 aprilie 2008, Curtea a respins excepția de neconstituționalitate a prevederilor de lege criticate în prezenta cauză, pentru motivele acolo arătate.

Întrucât nu au apărut elemente noi, de natură a determina reconsiderarea jurisprudenței Curții, atât soluția, cât și considerentele deciziei menționate își păstrează valabilitatea și în prezenta cauză.

Pentru aceleași motive, art. 52 din Codul de procedură penală nu aduce atingere nici dispozițiilor art. 16, art. 21 alin. (1) și (2) și ale art. 124 alin. (2) din Constituție și nici prevederilor art. 6 paragraful 1 și ale art. 14 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale.

Magistrat-asistent,
Oana Cristina Puică

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

DECIZIA Nr. 547

din 29 aprilie 2010

referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 215 alin. 5 din Codul penal

Ioan Vida	— președinte
Nicolae Cochinescu	— judecător
Aspazia Cojocaru	— judecător
Acsinte Gaspar	— judecător
Petre Lăzăroiu	— judecător
Ion Predescu	— judecător
Puskás Valentin Zoltán	— judecător
Tudorel Toader	— judecător
Augustin Zegrean	— judecător
Iuliana Nedelcu	— procuror
Oana Cristina Puică	— magistrat-asistent

Pe rol se află soluționarea excepției de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 215 alin. 5 din Codul penal, excepție ridicată de Mihai Potra în Dosarul nr. 4.727/117/2007 al Tribunalului Cluj — Secția penală.

La apelul nominal răspunde personal autorul excepției.

Cauza este în stare de judecată.

Autorul excepției solicită admiterea acesteia.

Reprezentantul Ministerului Public pune concluzii de respingere a excepției de neconstituționalitate ca fiind inadmisibilă.

CURTEA,

având în vedere actele și lucrările dosarului, reține următoarele:

Prin Decizia penală nr. 568/R/2009 din 29 septembrie 2009, pronunțată în Dosarul nr. 1.260/33/2009, admitând recursul împotriva Încheierii din 29 iunie 2009 a Tribunalului Cluj — Secția penală, **Curtea de Apel Cluj — Secția penală și de minori a sesizat Curtea Constituțională cu excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 215 alin. 5 din Codul penal**. Excepția a fost ridicată de Mihai Potra în Dosarul nr. 4.727/117/2007 al Tribunalului Cluj — Secția penală, având ca obiect, printre altele, săvârșirea infracțiunii prevăzute și pedepsite de art. 215 alin. 5 din Codul penal.

În motivarea excepției de neconstituționalitate autorul acesteia susține că dispozițiile art. 215 alin. 5 din Codul penal încalcă principiul proporționalității consacrat de art. 53 alin. (2) din Constituție, întrucât limitele legale ale pedepsei sunt disproportionale în raport cu fapta care atrage încadrarea juridică prevăzută de textul de lege criticat.

Curtea de Apel Cluj — Secția penală și de minori apreciază că, prin excepția de neconstituționalitate invocată,

Pentru considerentele expuse, în temeiul art. 146 lit. d) și al art. 147 alin. (4) din Constituție, precum și al art. 1—3, al art. 11 alin. (1) lit. A.d) și al art. 29 din Legea nr. 47/1992,

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

În numele legii

DECIDE:

Respinge, ca fiind inadmisibilă, excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 215 alin. 5 din Codul penal, excepție ridicată de Mihai Potra în Dosarul nr. 4.727/117/2007 al Tribunalului Cluj — Secția penală.

Definitivă și general obligatorie.

Pronunțată în ședința publică din data de 29 aprilie 2010.

PREȘEDINTELE CURȚII CONSTITUȚIONALE,

prof. univ. dr. **IOAN VIDA**

autorul acesteia își exprimă nemulțumirea față de limitele de pedeapsă stabilite de legiuitor pentru infracțiunea de înșelăciune cu consecințe deosebit de grave, prevăzută de art. 215 alin. 5 din Codul penal, tinzând astfel la modificarea prevederii supuse controlului de constituționalitate.

Potrivit art. 30 alin. (1) din Legea nr. 47/1992, încheierea de sesizare a fost comunicată președinților celor două Camere ale Parlamentului, Guvernului și Avocatului Poporului, pentru a-și exprima punctele de vedere asupra excepției de neconstituționalitate.

Președinții celor două Camere ale Parlamentului, Guvernul și Avocatul Poporului nu au comunicat punctele lor de vedere asupra excepției de neconstituționalitate.

CURTEA,

examinând încheierea de sesizare, raportul întocmit de judecătorul-raportor, susținerile autorului excepției, concluziile procurorului, dispozițiile de lege criticate, raportate la prevederile Constituției, precum și Legea nr. 47/1992, reține următoarele:

Curtea Constituțională este competentă, potrivit dispozițiilor art. 146 lit. d) din Constituție, precum și ale art. 1 alin. (2), ale art. 2, 3, 10 și 29 din Legea nr. 47/1992, să soluționeze excepția de neconstituționalitate cu care a fost sesizată.

Obiectul excepției de neconstituționalitate îl constituie dispozițiile art. 215 alin. 5 din Codul penal, având următorul cuprins: „*Înșelăciunea care a avut consecințe deosebit de grave se pedepsește cu închisoare de la 10 la 20 de ani și interzicerea unor drepturi.*”

În susținerea neconstituționalității acestor prevederi de lege, autorul excepției invocă încălcarea dispozițiilor constituționale ale art. 53 alin. (2) privind condițiile și limitele restrângerii exercițiului unor drepturi sau al unor libertăți.

Examinând excepția de neconstituționalitate, Curtea constată că autorul excepției solicită, în realitate, modificarea dispozițiilor art. 215 alin. 5 din Codul penal, în sensul reducerii limitelor pedepsei închisorii prevăzute de lege în cazul săvârșirii infracțiunii de înșelăciune care a avut consecințe deosebit de grave. O asemenea solicitare nu intră însă în competența de soluționare a Curții Constituționale, care, conform art. 2 alin. (3) din Legea nr. 47/1992, se pronunță numai asupra constituționalității actelor cu privire la care a fost sesizată, fără a putea modifica sau completa prevederile supuse controlului.

Magistrat-asistent,
Oana Cristina Puică

HOTĂRÂRI ALE GUVERNULUI ROMÂNIEI

GUVERNUL ROMÂNIEI

HOTĂRÂRE

pentru aprobarea Memorandumului de înțelegere dintre Ministerul Economiei, Comerțului și Mediului de Afaceri din România și Ministerul Industriei și Energiei din Republica Azerbaidjan privind cooperarea în domeniul energetic, semnat la Baku la 2 februarie 2010

În temeiul art. 108 din Constituția României, republicată, și al art. 20 din Legea nr. 590/2003 privind tratatele,

Guvernul României adoptă prezenta hotărâre.

Articol unic. — Se aprobă Memorandumul de înțelegere dintre Ministerul Economiei, Comerțului și Mediului de Afaceri din România și Ministerul Industriei și Energiei din Republica Azerbaidjan privind cooperarea în domeniul energetic, semnat la Baku la 2 februarie 2010.

PRIM-MINISTRU
EMIL BOC

Contrasemnează:
Ministrul economiei, comerțului
și mediului de afaceri,
Adriean Videanu
p. Ministrul afacerilor externe,
Anton Niculescu,
secretar de stat

București, 28 aprilie 2010.
Nr. 443.

MEMORANDUM DE ÎNȚELEGERE

între Ministerul Economiei, Comerțului și Mediului de Afaceri din România și Ministerul Industriei și Energiei din Republica Azerbaidjan privind cooperarea în domeniul energetic*)

Preambul

Ministerul Economiei, Comerțului și Mediului de Afaceri din România și Ministerul Industriei și Energiei din Republica Azerbaidjan, denumite în continuare *părți*,
recunoscând relațiile de prietenie și cooperare dintre ele, bazate pe o cooperare extinsă, încredere și respect reciproc față de interesele lor, în avantajul ambelor țări,
subliniind intenția părților de a intensifica dialogul bilateral în domeniul energetic,
evidențiind rolul-cheie al Republicii Azerbaidjan ca furnizor important de hidrocarburi din regiunea caspică, precum și potențialul României de a asigura acces direct spre Europa,
conștientizând natura convergentă a intereselor în domeniul energetic și beneficiile reciproce pe care un cadru de cooperare bilaterală l-ar aduce acestora,
considerând cadrul juridic existent de cooperare, convenit prin Acordul de cooperare dintre Ministerul Economiei și Finanțelor din România și Ministerul Industriei și Energiei din Republica Azerbaidjan, semnat la București la 12 martie 2008, și Declarația comună privind stabilirea Acordului de parteneriat strategic dintre România și Republica Azerbaidjan, semnată la București la 28 septembrie 2009,
luând, de asemenea, în considerare deciziile la nivel înalt adoptate cu prilejul întâlnirii de la București din 28—29 septembrie 2009 dintre președintele României, Traian Băsescu, și președintele Republicii Azerbaidjan, Ilham Aliyev, precum și interesul părților de a intensifica cooperarea bilaterală în domeniul energetic,
confirmând toate angajamentele anterioare de cooperare în domeniul energetic,
exprimându-și intenția de a stabili un cadru de cooperare româno-azer în domeniul energetic, inclusiv pentru petrol, gaze și transportul acestora,

*) Traducere.

salutând adoptarea Declarației la nivel înalt de la Praga privind Coridorul sudic din 8 mai 2009 și reafirmând principiile sale, exprimându-și angajamentul de întărire a cooperării pentru dezvoltarea coridorului de transport al energiei dinspre regiunea Mării Caspice în Europa, în cadrul definit de conceptul Coridorului sudic, au convenit următoarele:

1. Să analizeze împreună posibilitățile de întărire a cooperării bilaterale în domeniul energetic.

În acest scop, părțile vor depune toate eforturile de susținere a întreprinderilor relevante (SOCAR din Republica Azerbaidjan, ROMGAZ — S.A., TRANSGAZ — S.A., OLTCHIM — S.A., Conpet și Oil Terminal Constanța din România) în vederea evaluării posibilităților și identificării soluțiilor referitoare la:

- transportul de gaze;
- comerțul cu gaze și utilizarea de unități de depozitare a gazelor în România;
- procesarea petrolului în rafinăriile din România;
- transportul petrolului prin PEO, Constanța—Trieste;
- furnizarea de LNG către Europa în cadrul proiectului AGRI (interconectorul Azerbaidjan—Georgia—România);
- analiza capacității sistemului de transport de gaze naturale din România.

În acest context, părțile vor încuraja și vor susține activ crearea de către întreprinderile lor relevante a unui grup de lucru comun, în vederea negocierilor asupra fezabilității de ordin tehnic și a profitabilității comerciale a proiectelor detaliate mai sus.

2. Să acorde sprijinul lor pentru realizarea altor proiecte vizând securitatea energetică a Uniunii Europene și implementarea strategiei Coridorului sudic, așa cum a fost definită prin Declarația de la Praga.

Prezentul memorandum de înțelegere va fi supus aprobării celor două guverne. Părțile se vor informa reciproc, pe cale diplomatică, cu privire la îndeplinirea procedurilor legale interne privind intrarea sa în vigoare. Prezentul memorandum de înțelegere va intra în vigoare la data ultimei notificări.

Semnat la Baku la 2 februarie 2010, în două exemplare originale, în limba engleză.

Pentru
Ministerul Economiei, Comerțului și Mediului de Afaceri
din România,
Tudor Șerban,
secretar de stat

Pentru
Ministerul Industriei și Energiei
din Republica Azerbaidjan,
Natig Aliyev,
ministru

ACTE ALE CURȚII EUROPENE A DREPTURILOR OMULUI

CURTEA EUROPEANĂ A DREPTURILOR OMULUI

HOTĂRÂREA

din 7 februarie 2008,
definitivă la 7 mai 2008,

în Cauza Arsenovici împotriva României

(Cererea nr. 77.210/01)

În Cauza Arsenovici împotriva României,
Curtea Europeană a Drepturilor Omului (Secția a treia), statuând în cadrul unei camere formate din: Boštjan M. Zupančič, președinte, Corneliu Bîrsan, Elisabet Fura-Sandström, Alvina Gyulumyan, David Thór Björgvinsson, Ineta Ziemele, Isabelle Berro-Lefèvre, judecători, și Santiago Quesada, grefier de secție,
după ce a deliberat în camera de consiliu la data de 17 ianuarie 2008,
pronunță următoarea hotărâre, adoptată la această dată:

PROCEDURA

1. La originea cauzei se află o cerere (nr. 77.210/01) îndreptată împotriva României, prin care un cetățean al acestui stat, doamna Zoe Delia Arsenovici (*reclamanta*), a sesizat Curtea la data de 28 februarie 2001 în temeiul art. 34 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale (*Convenția*).

2. Reclamanta este reprezentată de I.-G. Bârsan, avocat în București. Guvernul român (*Guvernul*) este reprezentat de agentul său, R. H. Radu, de la Ministerul Afacerilor Externe.

3. La data de 13 octombrie 2004, Curtea a hotărât să îi comunice cererea Guvernului. Invocând prevederile art. 29 § 3 din Convenție, Curtea a hotărât să se analizeze în același timp admisibilitatea și temeinicia cauzei.

ÎN FAPT

I. Circumstanțele cauzei

4. Reclamanta s-a născut în anul 1918 și locuiește în București.

5. Prin Sentința din data de 21 aprilie 1997, Judecătoria Sectorului 1 București a admis acțiunea reclamantei în revendicarea unui imobil naționalizat fără titlu de către stat în anul 1950. Prin neatacare, sentința a rămas definitivă.

6. La data de 22 decembrie 1997, primarul municipiului București a dat dispoziție direcției din primărie responsabile cu administrarea fondului imobiliar al orașului să îi restituie imobilul reclamantei și să radieze titlul de proprietate al statului din registrul de publicitate imobiliară.

7. La data de 20 ianuarie 1998, societatea comercială cu capital de stat S.C. „Herăstrău Nord” — S.A. (*societatea H.*), însărcinată cu administrarea fondului locativ al primăriei, a încheiat un contract de închiriere cu familia C., care ocupa un apartament în suprafață de 80 m² din imobilul în discuție în calitate de chiriaș al statului în baza unui contract încheiat în anul 1983. Noul contract, încheiat pentru perioada 18 aprilie 1994 — 18 aprilie 1999, era semnat de societatea H., ca „proprietar”, aceasta stabilind chiria lunară la suma de 326 lei românești (ROL), conform baremului stabilit prin Legea nr. 5/1973. Contractul, ce nu i-a fost comunicat reclamantei, nu menționa faptul că apartamentul în cauză nu se mai afla în patrimoniul statului.

8. Prin Procesul-verbal din 10 martie 1998, primăria l-a pus pe un mandatar al reclamantei în posesia apartamentului și l-a informat despre dreptul chiriașilor imobilului, conform Legii nr. 17/1994 pentru prelungirea sau reînnoirea contractelor de închiriere privind unele suprafețe locative (*Legea nr. 17/1994*), de a beneficia de o prelungire a contractelor lor de închiriere cu 5 ani. Conform afirmațiilor Guvernului, începând cu această dată, societatea H. a încetat să încaseze chirie pentru apartamentul locuit de familia C.

9. La data de 2 aprilie 1998, reclamanta, ca proprietar al imobilului, i-a informat pe chiriași, prin intermediul unui executor judecătoresc, despre propunerea sa de a încheia contracte de închiriere cu ea, statul nemaifiind locatorul lor. Toți chiriașii imobilului au fost de acord, cu excepția familiei C., care nu a dat niciun răspuns la notificarea reclamantei și care a refuzat orice contact cu ea, neplătindu-i nicio chirie.

10. La data de 26 mai 1998, reclamanta a sesizat Judecătoria Sectorului 1 București cu o acțiune în evacuare a familiei C. din apartamentul său, arătând că aceasta nu putea beneficia de prevederile legale în materie de protecție a chiriașilor, având în vedere că nu exista un contract de închiriere și că a refuzat să ia legătura cu ea. La cererea reclamantei, instanța le-a trimis soților C. un interogatoriu, însă aceștia au refuzat să îi răspundă.

11. Prin Sentința din data de 14 octombrie 1998, judecătoria a respins acțiunea în evacuare, în temeiul Legii nr. 17/1994. Instanța a constatat că familia C. dispunea de un contract de închiriere din data de 8 decembrie 1983, încheiat cu statul, și a statuat că Legea nr. 17/1994 prevedea obligația proprietarului de a-i menține în drepturi pe chiriași pentru o perioadă de 5 ani.

12. Prin Decizia din data de 3 noiembrie 1999, Tribunalul București a respins apelul reclamantei. Acesta a constatat că familia C. beneficia de un contract de închiriere valabil, încheiat la data de 20 ianuarie 1998, și că nu fusese parte în procedura în revendicare a imobilului introdusă de reclamantă.

13. Reclamanta a formulat recurs împotriva Deciziei din data de 3 noiembrie 1999 în fața Curții de Apel București. Ea a subliniat că familia C. refuzase orice contact cu ea de aproape 3 ani, că contractul de închiriere încheiat în luna ianuarie 1998 cu societatea H. era nul și că instanțele sesizate cu soluționarea cauzei nu au dat eficiență consecințelor legale referitoare la refuzul familiei C. de a răspunde la interogatoriu, conform art. 225 din Codul de procedură civilă. Familia C. a menționat că este de acord să încheie un contract de închiriere cu reclamanta, cu condiția ca la stabilirea chiriei să se țină cont de veniturile sale. Familia C. a susținut că i-ar fi trimis reclamantei contravaloarea chiriei pentru 5 luni, inclusiv pentru luna mai 1998, dar nu a depus niciun document ca probă și nici nu a precizat modul de calcul sau data trimiterii chiriei.

14. Prin Decizia din data de 4 septembrie 2000, Curtea de Apel București a respins recursul reclamantei ca neîntemeiat. Instanța a constatat că familia C. beneficia de un contract de închiriere valabil, încheiat cu statul la data de 8 decembrie 1983, și că acest contract fusese prelungit în mod succesiv în baza legii, ultima oară conform Legii nr. 17/1994, aplicabilă în speță față de data introducerii acțiunii. Curtea de Apel București a constatat și intenția familiei C. de a încheia un contract de

închiriere cu reclamanta, cu condiția să plătească o chirie adaptată veniturilor sale.

15. Prin adresele din 1 septembrie 2004 și 29 august 2007, reclamanta a comunicat grefei Curții că familia C. locuia încă în apartamentul respectiv, fără să fi încheiat vreun contract de închiriere cu ea. Conform afirmațiilor reclamantei, familia C. nu a plătit nicio sumă cu titlu de chirie până în luna martie 2004, stabilind apoi în mod unilateral suma pe care i-o plătea la cuantumul de 4,88 EUR și, în anul 2007, la cuantumul de circa 6 EUR, sume care erau în mod evident derizorii, având în vedere chiriile practicate pentru un apartament de 80 m² situat într-un cartier rezidențial din București.

II. Dreptul și practica interne pertinente

16. Partea esențială din reglementările interne relevante în materie, și anume extrase din Legea nr. 5/1973 privind administrarea fondului locativ și reglementarea raporturilor dintre proprietari și chiriași (*Legea nr. 5/1973*), *Legea locuinței nr. 114/1996 (Legea nr. 114/1996)*, precum și *Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 40/1999 privind protecția chiriașilor și stabilirea chiriei pentru spațiile cu destinația de locuințe (OUG nr. 40/1999)* și *Legea nr. 241/2001 pentru aprobarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 40/1999 privind protecția chiriașilor și stabilirea chiriei pentru spațiile cu destinația de locuințe (Legea nr. 241/2001)*, este descrisă în *Cauza Radovici și Stănescu împotriva României* (cererile nr. 68.479/01, 71.351/01 și 71.352/01 conexe, §§ 53—59, Hotărârea din 2 noiembrie 2006).

17. Prevederile legale și jurisprudența *internă citate* mai jos sunt de asemenea relevante în speță.

A. **Legea nr. 17/1994 pentru prelungirea sau reînnoirea contractelor de închiriere privind unele suprafețe locative (Legea nr. 17/1994)**

18. Articolele relevante din această lege prevedeau următoarele:

ARTICOLUL 1

„Contractele de închiriere, indiferent de proprietar, privind suprafețele locative cu destinația de locuințe, supuse normării și închirierii conform Legii nr. 5/1973 (...) aflate în curs de executare la data intrării în vigoare a prezentei legi, se prelungesc de drept pe o perioadă de 5 ani, în aceleași condiții [ca cele stabilite prin Legea nr. 5/1973].”

ARTICOLUL 2

„Contractele de închiriere având ca obiect aceleași suprafețe prevăzute în art. 1, existente la 1 ianuarie 1988, precum și cele încheiate și expirate după 1 ianuarie 1988 se reînnoiesc, în aceleași condiții, dacă chiriașul ocupă și în prezent spațiul locativ care a făcut obiectul închirierii.”

19. În Decizia nr. 1.556 din 21 noiembrie 1997 și Decizia nr. 1.567A din 22 iunie 2000, Curtea de Apel București și Tribunalul Județean Brașov au statuat că prelungirea de drept, ce reiese din Legea nr. 17/1994, a contractelor de închiriere pentru spații cu destinația de locuință în aceleași condiții ca și cele stabilite prin Legea nr. 5/1973 însemna ca suma chiriei lunare datorate de fostul chiriaș la stat noului proprietar să rămână neschimbată.

20. Decizia nr. 1.567A din 22 iunie 2000, menționată mai sus, preciza, de asemenea, că între intrarea în vigoare a Legii nr. 17/1994 și cea a OUG nr. 40/1999 a existat un vid legislativ în măsura în care legea nu prevedea procedura prin care foștii proprietari cărora li s-au restituit bunurile naționalizate să poată încheia noi contracte de închiriere cu foștii chiriași ai statului.

B. *Legea locuinței nr. 114/1996 (Legea nr. 114/1996)*

21. Articolul 24 din această lege prevede următoarele:

„Chiriașul pierde dreptul de a ocupa spațiul ce face obiectul contractului de închiriere și este evacuat în următoarele cazuri: (...)

d) Dacă, cu rea-credință, omite trei luni consecutiv să achite chiria sau cheltuielile de întreținere.

Evacuarea chiriaşului în cazurile prevăzute de prezentul articol se face în baza unei hotărâri judecătoreşti.”

C. Jurisprudenţa internă referitoare la evacuarea chiriaşilor statului din imobilele restituite foştilor proprietari şi aplicarea OUG nr. 40/1999

22. OUG nr. 40/1999, astfel cum a fost modificată prin Legea nr. 241/2001, prevedea prelungirea de drept cu 5 ani a contractelor de închiriere referitoare la apartamente restituite foştilor lor proprietari. Astfel, instanţele interne au analizat cereri de evacuare a chiriaşilor introduse înainte şi după 8 aprilie 2004, dată ce a marcat sfârşitul termenului de 5 ani menţionat de OUG nr. 40/1999.

1. *Jurisprudenţa instanţelor în ceea ce priveşte efectele OUG nr. 40/1999 înainte de data de 8 aprilie 2004*

23. Prin Decizia nr. 4.193/2000, Curtea de Apel Bucureşti a respins acţiunea în evacuare introdusă de un proprietar împotriva chiriaşului statului care îi ocupa apartamentul. Aceasta a statuat că transferul de proprietate de la stat la fostul proprietar includea pentru acesta din urmă şi obligaţia *in rem*, ce le aparţinuse autorităţilor, de a-i asigura chiriaşului dreptul de a folosi apartamentul conform prevederilor legale în vigoare. Or, acest proprietar nu respectase procedura prevăzută de OUG nr. 40/1999, aplicabilă în speţă, deşi chiriaşul îşi exprimase intenţia de a încheia un nou contract de închiriere. Într-o altă cauză, prin Decizia nr. 3.113/2000, Curtea de Apel Bucureşti, întemeindu-se pe OUG nr. 40/1999, a admis cererea proprietarului unui apartament şi a dispus evacuarea chiriaşului său, care refuzase în mod repetat, în ciuda notificării ce îi fusese trimisă în baza prevederilor legale menţionate mai sus, să încheie un contract de închiriere cu proprietarul.

24. Prin Decizia nr. 3.276/2000, Curtea de Apel Bucureşti i-a respins unui proprietar acţiunea în evacuare intentată împotriva chiriaşului său pe motivul că proprietarul neglijase să îi trimită chiriaşului o notificare, aşa cum prevedea OUG nr. 40/1999. Instanţa a precizat că nerespectarea termenului de notificare prescris era sancţionată de art. 11 din ordonanţă, care prevedea că vechiul contract de închiriere se prelungea de drept şi că proprietarul nu putea cere evacuarea chiriaşului pentru neplata chiriei înainte de încheierea unui nou contract de închiriere.

2. *Jurisprudenţa instanţelor în ceea ce priveşte efectele OUG nr. 40/1999 după data de 8 aprilie 2004*

25. Prin Decizia din data de 10 noiembrie 2006, Curtea de Apel Bucureşti a statuat că chiriaşul care dispunea de un contract de închiriere prelungit *ope legis* până la data de 8 aprilie 2004 prin lipsa unei notificări conforme cu OUG nr. 40/1999 beneficia, în cazul repetării lipsei notificării, de o nouă prelungire a contractului său de închiriere pentru o perioadă de 5 ani, în temeiul art. 14 din ordonanţă, cu excepţia cazului în care renunţa la beneficiul acordat de OUG nr. 40/1999 sau dacă ajungea la un acord cu proprietarul referitor la o altă durată a contractului de închiriere. Într-o altă cauză, prin Decizia din data de 18 aprilie 2006, Curtea de Apel Bucureşti a statuat că, prin lipsa notificării formulate în condiţiile de fond şi formă ale OUG nr. 40/1999, contractul de închiriere în cauză era prelungit încă o dată pentru o perioadă de 5 ani.

D. Codul de procedură civilă

26. Art. 225 din Codul de procedură civilă prevede următoarele:

„Dacă partea, fără motive temeinice, refuză să răspundă la interogator sau nu se înfăţişează, instanţa poate socoti aceste împrejurări ca o mărturisire deplină sau numai ca un început de dovadă în folosul părţii potrivnice.”

ÎN DREPT

I. Asupra pretinsei încălcări a art. 1 din Convenţie

27. Reclamanta susţine că s-a produs o încălcare a dreptului său de proprietate, contrară art. 1 din Protocolul nr. 1, din cauza imposibilităţii prelungite în care s-a aflat de a folosi un apartament ce i-a fost retrocedat sau de a percepe chirie, imposibilitate ce a rezultat din aplicarea prevederilor legale adoptate de autorităţi în materie de contracte de închiriere

pentru spaţii cu destinaţia de locuinţe. Art. 1 din Protocolul nr. 1 prevede următoarele:

„Orice persoană fizică sau juridică are dreptul la respectarea bunurilor sale. Nimeni nu poate fi lipsit de proprietatea sa decât pentru cauză de utilitate publică şi în condiţiile prevăzute de lege şi de principiile generale ale dreptului internaţional.

Dispoziţiile precedente nu aduc atingere dreptului statelor de a adopta legile pe care le consideră necesare pentru a reglementa folosinţa bunurilor conform interesului general sau pentru a asigura plata impozitelor ori a altor contribuţii, sau a amenzilor.”

A. Asupra admisibilităţii

28. Guvernul invocă neepuizarea căilor de atac interne. În opinia sa, reclamanta ar fi trebuit să introducă împotriva chiriaşilor, în baza art. 24 din Legea nr. 114/1996, o procedură de reziliere a contractului de închiriere şi de evacuare întemeiată pe neplata chiriilor pentru mai mult de 3 luni consecutive. De asemenea, ea ar fi putut să ia legătura cu chiriaşii, conform condiţiilor de formă prevăzute de OUG nr. 40/1999, şi în termen de 30 de zile de la intrarea în vigoare a acestei ordonanţe, pentru a încheia un nou contract de închiriere sau, în caz de refuz din partea chiriaşilor, pentru a cere evacuarea lor prin ordonanţă preşedinţială, conform art. 10 şi 11 din această ordonanţă. Guvernul face trimitere la o decizie rămasă definitivă, pronunţată de instanţele interne care au admis acţiunea în evacuare a unui chiriaş notificat conform OUG nr. 40/1999 (vezi paragraful 23 *in fine* de mai sus).

29. Reclamanta consideră că, în speţă, calea invocată de Guvern în temeiul OUG nr. 40/1999 nu era aplicabilă deoarece acţiunea în evacuare pe care o introdusese împotriva chiriaşilor se afla pe rolul instanţelor în momentul intrării în vigoare a acestei ordonanţe, care nu putea avea efect retroactiv.

30. Curtea aminteşte că, într-o cauză similară, a statuat deja că procedura de evacuare întemeiată pe art. 24 din Legea nr. 114/1996, invocată de Guvern, nu era eficientă (*Radovici şi Stănescu împotriva României*, nr. 68.479/01, 71.351/01 şi 71.352/01, §§ 62—66, 2 noiembrie 2006).

31. În ceea ce priveşte procedura prevăzută la art. 10 şi 11 din OUG nr. 40/1999, susceptibilă să conducă la încheierea unui nou contract de închiriere sau, în lipsa unui răspuns, la evacuarea chiriaşilor care ocupă apartamentul în baza unui contract de închiriere încheiat cu statul, Curtea observă că această procedură se baza pe notificarea chiriaşilor de către reclamantă, printr-un executor judecătoresc şi în cel mult 30 de zile de la intrarea în vigoare a ordonanţei, cu privire la propunerea sa de a încheia un nou contract de închiriere. Or, Curtea observă că, la acea dată, procedura în evacuare pornită de reclamantă în urma unei prime notificări a chiriaşilor, rămasă fără răspuns, se afla încă pe rol. În acest sens, ea reaminteşte că a statuat deja că Guvernul nu a furnizat elemente care să dovedească eficienţa căii de care ar fi dispus proprietarul care a omis, voit sau din neglijenţă, să respecte condiţiile de formă impuse de art. 10 alin. (1) din OUG nr. 40/1999 pentru încheierea unui nou contract de închiriere cu ocupanţii imobilului său înainte de expirarea termenului de prelungire legală a contractelor (*Radovici şi Stănescu*, menţionată mai sus, § 80). Nimic nu îi permite Curţii să se abată de la această concluzie, Guvernul neoferind exemple de jurisprudenţă care să permită să se conchidă în speţă că, în ciuda prevederilor legale în cauză, exista o jurisprudenţă ce admitea acţiunile în evacuare introduse împotriva chiriaşilor atunci când termenul de notificare prevăzut de OUG nr. 40/1999 nu a fost respectat de proprietari.

32. În aceste circumstanţe, Curtea consideră că Guvernul nu a demonstrat cu un grad suficient de certitudine existenţa unei căi de atac care să îi permită reclamantei să obţină evacuarea chiriaşilor (vezi, *mutatis mutandis*, *Radovici şi Stănescu*, menţionată mai sus, §§ 62—66). Prin urmare, excepţia Guvernului nu poate fi admisă.

33. Pe de altă parte, Curtea constată că acest capăt de cerere nu este vădit neîntemeiat în sensul art. 35 § 3 din Convenţie. În plus, ea constată că acesta nu este afectat de

niciun alt motiv de inadmisibilitate. Prin urmare, el trebuie declarat admisibil.

B. Asupra fondului

1. Argumentele părților

34. Guvernul admite că refuzul instanțelor naționale de a admite acțiunea în evacuare a familiei C. reprezintă o ingerință în dreptul reclamantei de a se folosi de apartamentul său, justificată din perspectiva celui de-al doilea alineat al art. 1 din Protocolul nr. 1 referitor la reglementarea folosinței bunurilor. În opinia Guvernului, această ingerință era prevăzută de lege, și anume de art. 2 din Legea nr. 17/1994, urmărea un scop legitim de interes general, adică protecția intereselor chiriașilor în contextul crizei de locuințe ieftine, și nu era disproporționată față de acesta.

35. În ceea ce privește proporționalitatea ingerinței, Guvernul face referire la Cauza *Robitu împotriva României* [nr. 33.352/96, Decizia Curții din 20 mai 1998, Decizii și rapoarte (DR) 49, p. 67] și consideră că reclamanta ar fi putut obține evacuarea familiei C. pentru neplata chiriilor, chiar și în lipsa unui contract de închiriere în formă scrisă. Pe de altă parte, Guvernul susține că Legea nr. 17/1994 a reprezentat o soluție temporară în materie de locuințe și pune în evidență adoptarea de către autorități a OUG nr. 40/1999 care le permite proprietarilor să renegocieze clauzele contractului de închiriere, să le impună chiriașilor, sub anumite condiții, un schimb obligatoriu de locuință sau să ceară evacuarea lor de către instanțele judecătorești interne în cazul în care refuzau să încheie un contract de închiriere.

36. Reclamanta contestă argumentele Guvernului. Sprijinindu-se pe prevederile Codului civil referitoare la vânzarea bunului închiriat, ea susține că contractul de închiriere încheiat de autorități cu familia C. nu îi era opozabil deoarece nu fusese înregistrat legal, neavând „dată certă”. În ceea ce privește OUG nr. 40/1999, ea consideră că aceste prevederi nu sunt aplicabile în speță deoarece procedura în evacuare se afla pe rolul instanțelor în momentul intrării în vigoare a acesteia.

2. Aprecierea Curții

37. Curtea reamintește că art. 1 din Protocolul nr. 1 prevede, înainte de toate și în mod special, că o ingerință a autorității publice în exercitarea dreptului la respectarea bunurilor trebuie să fie legală. În mod special, al doilea alineat al acestui articol, recunoscându-le statelor dreptul de a reglementa folosința bunurilor, impune condiția ca acest drept să se exercite prin adoptarea unor „legi”, principiul legalității presupunând existența unor norme de drept intern suficiente de accesibile, precise și previzibile în ceea ce privește aplicarea lor (vezi, *mutatis mutandis*, *Broniowski împotriva Poloniei* [GC], nr. 31.443/96, § 147, CEDO 2004—V, cu alte referințe). În plus, Curtea este chemată să verifice dacă modul în care dreptul intern este interpretat și aplicat, chiar în caz de respectare a cerințelor legale, produce efecte conforme principiilor Convenției (*Beyeler împotriva Italiei* [GC], nr. 33.202/96, §§ 108—110, CEDO 2000—I).

38. Pe de altă parte, ingerința în dreptul de proprietate trebuie nu numai să urmărească un „scop legitim”, conform cu „interesul general”, ci și să păstreze un raport rezonabil de proporționalitate între mijloacele utilizate și scopul urmărit, prin orice măsură aplicată de stat, inclusiv măsurile menite să reglementeze folosința bunurilor unui individ. Este ceea ce exprimă noțiunea de „just echilibru”, care trebuie păstrat între cerințele interesului general al comunității și imperatiile de apărare a drepturilor fundamentale ale individului. În cauze care se referă la funcționarea unei legislații de mare amploare privind locuințele, această apreciere poate să se refere nu numai la dimensiunea ingerinței statului în libertatea contractuală și relațiile contractuale pe piața locuințelor, ci și la existența unor garanții procedurale și a altor garanții menite să asigure că funcționarea sistemului și impactul său asupra drepturilor patrimoniale ale proprietarului nu sunt nici arbitrare și nici imprevizibile. Incertitudinea — indiferent că este de natură legislativă, administrativă sau că ține de practicile urmate de autorități — este un factor ce trebuie luat în considerare pentru a aprecia conduita statului. Într-adevăr, atunci când este în joc

o chestiune de interes general, autoritățile publice sunt obligate să reacționeze în timp util, în mod corect și cu cea mai mare coerență (vezi, *mutatis mutandis*, *Broniowski*, menționată mai sus, § 151, și *Hutten-Czapska*, [GC], nr. 35.014/97, §§ 167—168, CEDO 2006—...).

39. În speță, Curtea constată că nu se contestă faptul că prevederile legale interne ce prelungesc de drept contractele de închiriere în scop locativ, și în special Legea nr. 17/1994, a cărei aplicare de către Curtea de Apel București a determinat menținerea familiei C. în apartamentul reclamantei, reprezintă o reglementare a folosinței bunurilor și că, prin urmare, are aplicabilitate al doilea alineat al art. 1 din Protocolul nr. 1 (*Hutten-Czapska*, menționată mai sus, §§ 160—161).

40. Curtea observă totuși că Legea nr. 17/1994 prevedea că, indiferent cine ar fi proprietarul, contractele de închiriere în scop locativ referitoare la locuințe a căror închiriere era reglementată prin Legea nr. 5/1973 erau prelungite de drept pentru o perioadă de 5 ani, fără modificarea condițiilor contractuale. Reiterând că principiul legalității înseamnă și existența unor norme de drept intern suficiente de accesibile, precise și previzibile în aplicarea lor, Curtea observă că, în anumite privințe, Legea nr. 17/1994 era lipsită de precizie. Și anume, această lege nu prevedea nicio procedură prin care foștii proprietari, cărora li s-au restituit bunurile naționalizate după intrarea în vigoare a legii, puteau încheia contracte de închiriere în scop locativ cu foștii chiriași ai statului și nici nu conținea vreo sancțiune în caz de refuz al acestora din urmă de a-i recunoaște ca proprietari și de a încheia contracte de închiriere (vezi paragrafele 18 și 20 de mai sus).

41. Curtea apreciază că, presupunând chiar că ingerința litigioasă a fost compatibilă cu condiția de legalitate, elementul de imprecizie constatat în Legea nr. 17/1994 și efectele sale trebuie luate în considerare în analiza conformității măsurii litigioase cu cerințele justului echilibru dintre interesele de față (vezi, *mutatis mutandis*, *Beyeler*, menționată mai sus, §§ 108 și 110).

42. În ceea ce privește scopul urmărit prin ingerința litigioasă, ca și Guvernul, Curtea admite că ingerința în cauză urmărea un scop legitim, conform cu interesul general, și anume protecția socială a chiriașilor într-o situația caracterizată prin criza de locuințe ieftine.

43. În ceea ce privește respectarea justului echilibru între interesele în cauză, Curtea reamintește că punerea la punct de către autoritățile naționale a unui sistem de protecție a chiriașilor nu este criticabil în sine, având în vedere în special marea marjă de apreciere prevăzută de cel de-al doilea alineat al art. 1 din Protocolul nr. 1. Totuși, din moment ce presupunea riscul de a-i impune locatorului o sarcină excesivă în ceea ce privește posibilitatea de a dispune de bunul său, autoritățile erau obligate să pună la punct proceduri sau mecanisme legislative previzibile și coerente, prevăzând anumite garanții pentru ca punerea lor în aplicare și incidența lor asupra dreptului de proprietate al locatorului să nu fie nici arbitrare, nici imprevizibile (*Radovici și Stănescu*, menționată mai sus, § 76).

44. Curtea nu poate fi de acord cu argumentul Guvernului în ceea ce privește proporționalitatea ingerinței în speță. Aceasta observă încă de la început că reclamanta nu a încheiat niciodată un contract de închiriere cu ocupanții apartamentului său, care locuiau acolo în baza unui contract de închiriere încheiat cu statul în anul 1983 și prelungit succesiv prin efectul prevederilor legale în materie de protecție a chiriașilor (vezi *Radovici și Stănescu*, menționată mai sus, § 78; *a contrario*, *Hutten-Czapska*, menționată mai sus, § 224). În ceea ce privește posibilitatea reclamantei de a obține evacuarea familiei C. chiar în lipsa unui contract de închiriere sub formă scrisă, Curtea reamintește că a constatat lipsa unor elemente care să confirme eficiența căilor de atac invocate de Guvern (vezi paragrafele 30—32 de mai sus).

45. Referitor la argumentul Guvernului întemeiat pe caracterul temporar al prevederilor Legii nr. 17/1994, Curtea reamintește că a statuat în alte cauze referitoare la concilierea

intereselor antagoniste ale proprietarilor și ale chiriașilor că sarcina socială și financiară pe care o presupune transformarea și reforma domeniului locuinței într-o țară nu poate reveni unui anumit grup social, oricare ar fi importanța pe care o au interesele celui alt grup sau ale colectivității în ansamblul său (vezi, *mutatis mutandis*, *Hutten-Czapska*, menționată mai sus, § 225, și *Radovici și Stănescu*, menționată mai sus, § 88 *in fine*). Or, Curtea observă în speță că Legea nr. 17/1994, pe care s-au întemeiat instanțele interne, nu numai că a prelungit cu 5 ani contractele de închiriere ale vechilor chiriași, dar — așa cum reiese din dreptul intern relevant — a și menținut în această perioadă aceleași condiții contractuale fixate prin Legea nr. 5/1973, inclusiv baremul de calcul al chiriei, fără a ține cont de inflația puternică pe care o cunoștea țara în perioada respectivă (vezi paragrafele 18 și 19 de mai sus).

46. În fine, Curtea apreciază că, având în vedere circumstanțele speței și jurisprudența sa în materie, nu se poate considera că intrarea în vigoare a OUG nr. 40/1999 a remediat situația reclamantei. Astfel, Curtea reamintește că a statuat deja că lacunele și prevederile defectuoase ale OUG nr. 40/1999 în cazul proprietarilor care nu au trimis notificări ocupanților apartamentelor lor în termenul prevăzut de OUG nr. 40/1999 din cauza litigiilor aflate pe rol împotriva acestora din urmă au avut ca efect impunerea unei sarcini disproporționate părților interesate (*Radovici și Stănescu*, menționată mai sus, § 88).

47. În lumina celor de mai sus, Curtea apreciază că restricțiile suferite de reclamantă timp de mai mulți ani în ceea ce privește folosința apartamentului său, și în special imposibilitatea în care s-a aflat de a-i obliga pe ocupanții acestuia să îi plătească o chirie din cauza prevederilor defectuoase și a lacunelor constatate în Legea nr. 17/1994 și în OUG nr. 40/1999, nu au menținut un just echilibru între protecția dreptului individului la respectarea bunurilor sale și cerințele interesului general.

Prin urmare, a avut loc încălcarea art. 1 din Protocolul nr. 1.

II. Asupra pretensei încălcări a art. 6 § 1 din Convenție

48. Reclamanta se plânge de interpretarea eronată a prevederilor legale aplicabile de către instanțele interne, care a dezavantajat-o față de cealaltă parte din procedura internă, de motivarea insuficientă a hotărârilor pronunțate și de refuzul de a lua în considerare lipsa răspunsului familiei C. la interogatoriu. Ea invocă dreptul său la un proces echitabil, protejat de art. 6 § 1 din Convenție, a cărui parte relevantă prevede următoarele:

„Orice persoană are dreptul la judecarea (...) cauzei sale, de către o instanță (...) care va hotărî (...) asupra încălcării drepturilor și obligațiilor sale cu caracter civil (...).”

49. Curtea reamintește că revine în primul rând instanțelor interne să interpreteze dreptul intern și să aprecieze probele administrate; în plus, dacă art. 6 § 1 obligă instanțele să își

motiveze deciziile, această obligație nu poate fi înțeleasă ca și cum ar necesita un răspuns detaliat la fiecare argument (vezi *García Ruiz împotriva Spaniei* [GC], nr. 30.544/96, §§ 26 și 28, CEDO 1999-I).

50. În speță, Curtea constată că instanțele interne și-au întemeiat corect hotărârile pe motive ce nu păreau să fie arbitrare. În ceea ce privește refuzul familiei C. de a răspunde la întrebările adresate de Judecătoria Sectorului 1 București, Curtea observă că art. 225 din Codul de procedură civilă invocat de reclamantă nu le impune instanțelor sesizate cu o cauză să tragă vreo concluzie din refuzul părții de a răspunde la un interogatoriu, ci doar le oferă această posibilitate. În fine, Curtea observă că nu s-a contestat faptul că reclamanta a beneficiat de o procedură contradictorie și că a putut să își prezinte argumentele în apărarea cauzei sale.

51. Rezultă că această parte a cererii trebuie respinsă din lipsă vădită de temeii, pentru aplicarea art. 35 §§ 3 și 4 din Convenție.

III. Asupra aplicării art. 41 din Convenție

52. Conform art. 41 din Convenție:

„Dacă Curtea declară că a avut loc o încălcare a Convenției sau a protocoalelor sale și dacă dreptul intern al înaltei părți contractante nu permite decât o înlăturare incompletă a consecințelor acestei încălcări, Curtea acordă părții lezate, dacă este cazul, o reparație echitabilă.”

53. Reclamanta nu a prezentat nicio cerere de reparație echitabilă în termenul acordat de Curte după comunicarea cererii.

54. Curtea reamintește că ea nu acordă nicio sumă ca reparație echitabilă din moment ce pretențiile exprimate în cifre și documentele justificative necesare nu au fost trimise în termenul acordat în acest scop de art. 60 § 1 din Regulament, chiar și în cazul în care partea reclamantă și-ar fi precizat pretențiile într-un stadiu anterior procedurii (*Gourguenidze împotriva Georgiei*, nr. 71.678/01, § 81, 17 octombrie 2006).

55. În speță, Curtea observă că, după ce a fost informată în prealabil despre derularea procedurii după comunicarea cererii printr-o scrisoare din data de 14 octombrie 2004, reclamanta a fost invitată printr-o scrisoare a greșierului din data de 7 februarie 2005, ce i-a fost retrimisă în copie la data de 24 mai 2005, să trimită eventualele sale cereri în baza art. 41 citat mai sus. În ciuda informațiilor cuprinse în aceste scrisori, reclamanta nu a prezentat nicio cerere în temeiul art. 41 citat mai sus și nici nu a făcut trimitere la vreo cerere trimisă într-un stadiu anterior al procedurii (vezi, *a contrario*, *Gourguenidze*, menționată mai sus, § 82).

Prin urmare, nu este cazul să i se acorde nicio sumă în temeiul art. 41 citat mai sus.

PENTRU ACESTE MOTIVE,

În unanimitate,

CURTEA

1. declară cererea admisibilă în ceea ce privește capătul de cerere întemeiat pe art. 1 din Protocolul nr. 1 și inadmisibilă în rest;
2. hotărăște că a avut loc încălcarea art. 1 din Protocolul nr. 1.

Întocmită în limba franceză, apoi comunicată în scris la data de 7 februarie 2008, conform art. 77 §§ 2 și 3 din Regulament.

Boštjan M. Zupančič,
președinte

Santiago Quesada,
grefier

ACTE ALE COMISIEI DE SUPRAVEGHERE A ASIGURĂRILOR

COMISIA DE SUPRAVEGHERE A ASIGURĂRILOR

DECIZIE**privind aprobarea menținerii domnului Popa Ștefan în funcția de director executiv și administrator și reluării activității de broker de asigurare de către Societatea Comercială NOVOFINANCE GROUPE — BROKER DE ASIGURARE ȘI REASIGURARE — S.R.L.**

În conformitate cu prevederile Legii nr. 32/2000 privind activitatea de asigurare și supravegherea asigurărilor, cu modificările și completările ulterioare, și ale normelor emise în aplicarea acestora,

în baza Hotărârii Consiliului Comisiei de Supraveghere a Asigurărilor din data de 4 mai 2010, prin care s-au aprobat menținerea domnului Popa Ștefan în funcția de director executiv și administrator și reluarea activității de broker de asigurare de către Societatea Comercială NOVOFINANCE GROUPE — BROKER DE ASIGURARE ȘI REASIGURARE — S.R.L.,

Comisia de Supraveghere a Asigurărilor d e c i d e:

Art. 1. — Se aprobă menținerea domnului Popa Ștefan în funcția de director executiv și administrator și reluarea activității de broker de asigurare de către Societatea Comercială NOVOFINANCE GROUPE — BROKER DE ASIGURARE ȘI REASIGURARE — S.R.L.

Art. 2. — Prezenta decizie se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I, conform prevederilor art. 9 din Legea nr. 32/2000 privind activitatea de asigurare și supravegherea asigurărilor, cu modificările și completările ulterioare.

Președintele Comisiei de Supraveghere a Asigurărilor,
Angela Toncescu

București, 10 mai 2010.
Nr. 377.

EDITOR: PARLAMENTUL ROMÂNIEI — CAMERA DEPUTAȚILOR

„Monitorul Oficial” R.A., Str. Parcului nr. 65, sectorul 1, București; C.I.F. RO427282,
IBAN: RO55RNCB0082006711100001 Banca Comercială Română — S.A. — Sucursala „Unirea” București
și IBAN: RO12TREZ7005069XXX000531 Direcția de Trezorerie și Contabilitate Publică a Municipiului București
(alocat numai persoanelor juridice bugetare)

Tel. 021.318.51.29/150, fax 021.318.51.15, e-mail: marketing@ramo.ro, internet: www.monitoruloficial.ro

Adresa pentru publicitate: Centrul pentru relații cu publicul, București, șos. Panduri nr. 1,
bloc P33, parter, sectorul 5, tel. 021.401.00.70, fax 021.401.00.71 și 021.401.00.72

Tiparul: „Monitorul Oficial” R.A.

5 948368 443112